

Územná expanzia mesta Košice - aktuálny stav a perspektívy

Author: Redakce Stavebního fóra | Published: 15.05.2008

Mesto Košice očakávajú v najbližších rokoch výrazné územné zmeny, ktoré sú determinované na jednej strane silným záujmom zo strany investorov, na druhej strane rastúcim domácim dopytom z hľadiska funkčného i priestorového využívania územia. Novú podobu tak dostane historické centrum mesta, sídliská, jeho okrajové časti i zástavby na nových rozvojových územiach. Územná expanzia Košíc vychádza zo zadefinovaných priorít a rozvojových zámerov mesta. Komplexnosť riešenia nového územného plánu vyžaduje rovnako zohľadniť disponibility pre vstup investorov, očakávania odbornej verejnosti i rozvojové predpoklady širšieho zázemia mesta. Diskusné stretnutie Stavebného fóra k téme „Územný plán a urbanisticko-architektonická vízia mesta Košice“, ktoré sa zrealizovalo pod záštitou primátora mesta Košice Františka Knapíka, otvorilo diskusiu a vzájomný dialóg o rozvoji mesta. Stretnutie sa uskutočnilo dňa 12. mája 2008 o 14.00 h v priestoroch kongresovej sály penziónu Golden Royal na Vodnej 8 v Košiciach. Úvodné prezentácie mapujúce aktuálny proces príprav nového územného plánu Košíc sa niesli pod taktovkou zástupcov Útvary hlavného architekta mesta Košice. K tematike územného plánu vystúpili s jednotlivými príspevkami hlavný architekt mesta Košice Martin Drahovský a zástupcovia referátov Útvary hlavného architekta mesta Košice Ladislav Kočiš a Karol Iglódy. Hlavné panelové prednášky týkajúce sa očakávaní odbornej verejnosti vo vzťahu k novému územnému plánu, spolupráce akademického sektora pri príprave územno-plánovacích podkladov, koncepcie Východného mesta a rozvojových predpokladov okolia predniesli Peter Pásztor (Fakulta umení), Dušan Burák (Architektonické štúdio Atrium) a Alexander Běl (URBI Projektová kancelária). Do odbornej diskusie prispeli Dana Drobníaková (Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy) a Michal Babiar (Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy).

Primátor mesta Košice František Knapík svojim vystúpením privítal platformu, ktorú Stavebné fórum.sk realizuje formou organizovania diskusných stretnutí a vyslovil jej podporu. V reakcii na diskusné príspevky zdôraznil význam strategických rozhodnutí mesta, ktoré nie je potrebné spájať iba s politickými rozhodnutiami a záujmami. Osobitne vyzdvihol snahu odbornej verejnosti i veľkých investorov o konštruktívnu diskusiu a aktívnu spoluprácu na rozvojovej vízii mesta.

Podľa úvodných slov Martina Drahovského rozbehnutý proces príprav nového územného plánu dokumentuje aj priebežná aktualizácia územného plánu od roku 1995 a schválené zmeny a doplnenia, ktoré sa dotýkajú viac ako 100 lokalít. Prípravné práce v súvislosti s novým územným plánom začali už v roku 2002, pričom pri schvaľovaní doplnkov záväzných regulatívov sa kládol zvýšený akcent na environmentálne hľadiská a celkové obmedzujúce faktory výstavby. K nim patria najmä morfológia terénu, existujúce ochranné pásma, biocentrá a biokoridory, protipovodňové opatrenia v povodí rieky Hornád, nadradené dopravné systémy, náletové roviny letiska, zdroje vody a energie (predovšetkým v súvislosti s využívaním geotermálnej energie) apod. Rozvojové možnosti územia Košíc boli prezentované z pohľadu bývania, občianskej vybavenosti, priemyslu, rekreácie a športu. V oblasti bývania sa dotýkajú lokalít - Ťahanovce, Girbeš a Východné mesto, nízkopodlažná výstavba je plánovaná v mestských častiach Pereš, Lorinčík, Polov, Krásna nad Hornádom (Na Hore) a Košická Nová Ves. Priemysel a logistika je závislá od možnosti dopravného napojenia, rozvojový potenciál v tejto oblasti predstavuje priemyselný park Pereš, priemyselný park Šaca, Bočiar, VIII. Výrobný okrsk a v dlhšom časovom výhľade aj lokalita Východné mesto. Rozvoj v oblasti rekreácie a športu sa dotýka oblastí Aničky, Všešportového areálu, Jazera, Kavečian a Jahodnej. V štádiu príprav je rovnako vytipovanie vhodnej lokality pre aquapark a golfový areál. Hlavný architekt mesta Košice krátko informoval aj o medzinárodnom projekte s názvom WISH, ktorý sa dotýka začlenenia rieky Hornád do mesta.

V prezentácii chronologického procesu príprav nového územného plánu 2008-2011 pokračoval Ladislav Kočiš, ktorý priblížil harmonogram projektových prác s dôrazom na proces zapojenia odbornej verejnosti. V závere boli zhrnuté základné východiská pre nový územný plán dotýkajúce sa nielen oblasti hospodárskeho rozvoja, ale aj revitalizácie, rozvoja kultúry a športu v súvislosti s kandidatúrou mesta Košice na Európske hlavné mesto kultúry a environmentálnej stability. Veľmi dôležité je dopravné riešenie vo väzbe na územný plán. Karol Iglódy sa vo svojom príspevku venoval základným zásadám napojenia mesta na nadradený dopravný komunikačný systém a riešenie samostatného komunikačného systému. V blízkosti Košíc je v pláne začať s výstavbou rýchlostných komunikácií, ktoré by vytvárali efektívnu sieť. Súčasný systém riešenia dopravy je podľa Karola Iglódyho dobrý, vyžaduje však rozvoj a dopracovanie. Po prehľadoch plánovanej výstavby komunikácií a uzlov bol načrtnutý problém parkovania v centre mesta, ktorý sa dotýka takmer každého mesta. Čiastočné riešenia predstavujú v tomto smere parkovacie domy.

Peter Pásztor uzavrel prvý blok diskusie plejádou úvah a záverov, v čom bude nový územný plán mesta iný, lepší. Východiská jeho príspevku sa dotýkali celkovej strategickej vízie mesta Košice v kontexte jasného stanovovania priorít. Zdôraznil význam energetickej koncepcie mesta, ekologické varianty riešenia a využitie geotermálnej energie. Poukázal na zaujímavú myšlienku a názor novej zmeny postavenia a vízie mesta Košice v súvislosti s rozširovaním EÚ smerom na východ. V oblasti bytovej výstavby poukázal na nevyhnutnú revitalizáciu sídlisk a možnosť voľby stanovenia mestských foriem. V druhej časti svojho vystúpenia sa ukážkou študentských prác dotkol aktívnej projektovej spolupráce Katedry architektúry Fakulty umení TU v Košiciach s Útvárom hlavného architekta mesta Košice pri stanovovaní disponibilných rozvojových miest a architektonických riešení vybraných lokalít v meste Košice.

Po krátkej prestávke bola Dušanom Burákom predstavená urbanistická koncepcia Východného mesta Košice, ktorá je podkladom pre zmenu územného plánu a ako celok bude kvalitnou urbanistickou prípravou územia. Z pohľadu urbanizmu je významnou pridanou hodnotou riešenie hromadnej dopravy danej lokality, ktorá sa stane satelitným mestom pre takmer 45 tisíc obyvateľov.

V rámci diskusných vstupov odzneli odborné diskusné príspevky zástupcov Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy Dany Drobniakovej a Michala Babiara, ktorí na pozadí skúseností s tvorbou územného plánu predostreli perspektívy rozvoja veľkých miest, zdôraznili význam a prepojenie urbanizmu na hospodársky rast mesta. Na nevyhnutnosť spoločného koordinovaného postupu miest Košice a Prešov v otázkach rozvoja poukázal hlavný architekt mesta Prešov Vladimír Ligus.

Diskusiu uzavrelo vystúpenie Alexandra Béla, ktorý na pozadí širšieho sídelného priestoru analyzoval rozvojové predpoklady zázemia Košíc. Do popredia vystúpila predovšetkým dopravno-strategická poloha mesta Košice. Kriticky zanalyzoval fakty o územnom pláne a zhrnul základné dôvody pre nový územný plán mesta, ako sú nové legislatívne normy a postupy, trvale udržateľný rozvoj, zvyšovanie dopravných nárokov všetkých druhov dopravy, nové požiadavky na funkcie a v neposlednom rade ceny pozemkov a tlaky na intenzitu ich využitia.

Na vyše 2 hodinovom diskusnom stretnutí sa stretlo vyše 80 účastníkov.

Partnerom diskusného stretnutia bola spoločnosť HUTNÉ STAVBY DEVELOPMENT, a.s.

15.05.2008 17:19, Redakce Stavebního fóra